

Valtiovarainministeriölle

**Kilpailu- ja kuluttajaviraston lausunto asiassa VM008:00/2024**

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Kilpailu- ja kuluttajavirastolta (jäljempänä "KKV") lausuntoa hallituksen esitysluonnokseen sisältyvästä ehdotuksesta finanssialan asiakasbonusten verotuskäytännön uudistamiseksi (jäljempänä "esitys"). KKV toteaa lausuntonaan seuraavan.

Esityksen mukaan sen taustalla on KKV:n valtiovarainministeriölle 29.3.2021 tekemä aloite pankki- ja vakuutusalan bonusten verokohtelun muuttamisesta. KKV:n mukaan Verohallinnon soveltama tulkinta, joka ohjaa siirtämään sijoituksista ja luotoista kertyvät euromääräisesti suuret bonukset muihin tuotteisiin, erityisesti vakuutuksiin, vääristää vakuutusmarkkinoiden toimijoiden välistä kilpailua ja aiheuttaa hyvinvointitappioita. Tästä syystä KKV esitti aloitteessaan, että pankki- ja vakuutusalan yritysten myöntämien bonusten verosäätelyä tulisi täsmentää siten, että tämän tulkinnan aiheuttama perusteeton ja kilpailua vääristävä verotuki poistuisi.

KKV kannattaa ehdotettua muutosta. Muutos johtaisi siihen, ettei luottojen, talletusten ja sijoitusten perusteella kertyviä bonuksia enää voisi verovapaasti käyttää vakuutusmaksujen suorittamiseen. Muutos todennäköisesti parantaisi kilpailutilannetta vakuutus tuotteiden markkinoilla takaamalla kaikille markkinatoimijoille tasapuoliset kilpailuedellytykset. Esityksessä kuvastui ehdotetun muutoksen tarkemmat vaikutukset riippuisivat kuitenkin siitä, millaisia muutoksia bonusohjelmiin muutoksen voimaantulon seurauksena tehtäisiin.

Edellä kuvattujen kilpailuun liittyvien ongelmien lisäksi nykyinen järjestelmä, jossa pankkituotteista kertyviä bonuksia on kohdennettu vakuutuksiin, on myös vaikeuttanut kuluttajien mahdollisuuksia vertailla pankki- ja vakuutus tuotteiden hintoja. Ehdotetun muutoksen vaikutus olisi myös tältä osin positiivinen ja helpottaisi näiden tuotteiden ja palveluiden vertailua kuluttajien eduksi.

KKV on samaa mieltä siitä, että nykyisessä verotuskäytännössä ongelmallista on ennen kaikkea se, että bonuksia voi verovapaasti käyttää myös muihin palvelumaksuihin ja palveluihin kuin mistä bonukset ovat kertyneet. Tämän kilpailuväärityksen ehdotettu muutos edellä kuvastui korjaisi. KKV on kuitenkin nostanut aloitteessaan esiin myös ongelmat hyvityksen verovapautta määrittävän tavanomaisuuden ja kohtuullisuuden arvioinnissa. KKV:n näemyksen mukaan suurista asuntolainoista kertyviä huomattavan suurien bonuksia ei voida pitää oikeus- ja verotuskäytännössä edellytetysti tavanomaisina ja kohtuullisina. Tämä ongelma ei nyt esitetyllä tuloverolain muutoksella ratkea, mikäli verottomien bonusten suuruus pysyy myös jatkossa samanlaisena.

Kokonaisuutena KKV suhtautuu esitykseen positiivisesti ja pitää ehdotettua muutosta hyvin perusteltuna. KKV:n arvion mukaan ehdotettu muutos lisäisi kilpailua erityisesti vakuutusmarkkinoilla parantamalla kaikkien toimijoiden

KKV/403/03.02/2024  
VN/1169/2024  
13.5.2024

mahdollisuuksia kilpailla kaikista vakuutusasiakkaista. Riippuen siitä, millaisia muutoksia bonusohjelmiin ehdotetun muutoksen myötä tehtäisiin, voisi ehdotettu muutos KKV:n arvion mukaan lisätä kilpailua myös pankkituotteiden markkinoilla. Näin voisi käydä, mikäli luottojen, talletusten ja sijoitusten perusteella kertyviä etuja kohdennettaisiin suuremmassa määrin kyseisiin tuotteisiin.

Kirsi Leivo  
pääjohtaja

Milla Määttä  
johtava asiantuntija